

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев1 6/2025
11.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, Марије Терзић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Славољуб Гајић, адвокат из ..., против туженог Дома здравља „Стари град“ Београд, чији је пуномоћник Весна Милановић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2742/2018 од 22.05.2019. године, у седници одржаној 11.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2742/2018 од 22.05.2019. године, у одбијајућем делу става првог изреке, ставовима другом и трећем изреке, тако што се **одбија**, као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 1559/17 од 23.04.2018. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиљи накнади трошкове за састав ревизије од 33.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1559/17 од 23.04.2018. године, ставом I изреке, утврђено је да је ништав Анекс II уговора о раду бр. ... од 26.07.2013. године, који је тужиља закључила са туженим. Ставом II изреке, тужени је обавезан да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 146.250,00 динара, са законском затезном каматом од дана када наступе услови за извршење, па до исплате.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж1 2742/2018 од 22.05.2019. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П1 1559/17 од 23.04.2018. године, у ставу првом изреке тако што је утврдио да је ништав члан 2. Анекса II уговора о раду бр. ... од 26.07.2013. године, закључен међу парничним странкама, а у преосталом делу и одбијен тужбени захтев тужиље за утврђење да је у целости ништав Анекса II уговора о раду бр. ... од 26.07.2013. године. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 1559/17 од 23.04.2018. године и одређено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка. Ставом

трећим изреке, тужила је обавезана да туженом накнади трошкове поступка по жалби у износу од 16.500,00 динара, а преко тог износа је одбијен захтев туженог за накнаду трошкова насталих у поступку по жалби.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у одбијајућем делу, тужила је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је, решењем Рев2 778/2020 од 10.09.2020. године, ставом првим изреке, одбацио, као недозвољену, ревизију тужиле изјављену против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2742/2018 од 22.05.2019. године. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Одлуком Уставног суда Уж 1029/2021 од 04.06.2025. године, усвојена је уставна жалба тужиле и утврђено да је решењем Врховног касационог суда Рев2 778/20 од 10.09.2020. године, подносиоци уставне жалбе повређено право на правично суђење из члана 32. став 1. Устава Републике Србије, па је поништено решење Врховног касационог суда Рев2 778/20 од 10.09.2020. године и одређено да Врховни суд поново одлучи о ревизији подносиоцике уставне жалбе изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2742/18 од 22.05.2019. године.

У поступку поновног одлучивања о ревизији тужиле Врховни суд је испитао правноснажну пресуду, у побијаном делу, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 7. Закона о парничном поступку на коју тужила у ревизији указује није разлог за изјављивање ревизије у смислу одредбе члана 407. став 1. тачка 2. Закона о парничном поступку. У поступку пред другостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка на које тужила неосновано у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је у радном односу код туженог на радном месту „... сестра“ у Служби за ... здравствену заштиту. Понудом бр. ... од 26.07.2013. године, тужили је достављен Анекс II уговора о раду, којим се мења тачка 7. уговора о раду од 29.10.2008. године на основу одредбе члана 172. Закона о раду и одлуке Уставног суда Републике Србије Иоу 578/11 од 22.07.2013. године којом је утврђено да Правилник о зарадама и другим примањима на основу прихода оствареног пружањем услуга на тржишту из области ... здравствене заштите туженог није у сагласности са Уставом и законом. Тужили је остављен рок од 8 дана за изјашњење на понуду и упозорена је на последице одбијања да закључи анекс уговора о раду. Оспореним Анексом II уговора о раду бр. ... од 26.07.2013. године, чланом 1. измењен је уговор о раду од 29.10.2008. године у тачки 7. те је предвиђено да се убудуће зарада запосленог обрачунава у складу са Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама Владе Републике Србије, множењем коефицијента који за радно место „... – техничар“ износи 12,59 са ценом рада, плус

увећање за минули рад од 0,4 % од основице. Чланом 2. анекса, предвиђено је да се средства за зараде запосленог исплаћују из сопствених средстава здравствене установе остварених по основу пружања ... здравствене заштите која није обухваћена као право из обавезног здравственог осигурања и средстава које здравствена установа остварује пружањем услуга ... здравствене заштите на тржишту.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је утврдио да је ништав предметни анекс уговора о раду налазећи да исплата плата запослених не може бити условљена средствима које здравствена установа остварује пружањем услуга ... здравствене заштите на тржишту јер се плате, као накнаде за рад запосленима не могу утврђивати правилницима здравствених установа и то само за поједине категорије здравствених радника као што су запослени у ... здравственој заштити, а сходно одлуци Уставног суда ИУо 578/11. По оцени првостепеног суда, понуда за закључење побијаног анекса није законита јер није сачињена у складу са правилима из члана 172. Закона о раду, пошто не садржи конкретне разлоге за понуду већ опште формулације, позивањем на потребу спровођења одлуке Уставног суда.

Другостепени суд је, преиначењем првостепене пресуде, одбио тужбени захтев тужиље за утврђење да је у целости ништав побијани анекс, налазећи да је он ништав само у одредби члана 2. пошто исплата плате запосленом у ... здравственој заштити не може бити условљена обезбеђивањем сопствених средстава здравствене установе остварених по основу пружања ... здравствене заштите која нису обухваћена као право из обавезног здравственог осигурања, док, по оцени тог суда, одредба члана 1. побијаног анекса којим је одређено да се плата запослених обрачунава у складу са Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плате запослених у јавним службама, множењем коефицијента за радно место „... сестра – техничар“ 12,59 са ценом рада, уз увећање за минули рад од 0,4 % од основице, није супротна императивним нормама назначеног Закона и Уредбе, па је, другостепени суд, у том делу тужбени захтев тужиље одбио.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је, приначењем првостепене пресуде и делимичним одбијењем тужбеног захтева тужиље, погрешно применио материјално право.

Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС“ бр. 34/01 ... 55/13), уређен је начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања, између осталог и за запослене у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, као и за запослене у јавним службама које се финансирају из доприноса за обавезно социјално осигурање, а плата се одређује множењем основице са коефицијентом, са могућношћу додатака на плату. Одредбом члана 8. став 1. истог закона, прописано је да је Влада овлашћена да својим актом утврђује коефицијенте за обрачун и исплату плата, на основу ког овлашћења је и донета Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавном службама. Тачком 13. те уредбе утврђени су коефицијенти за запослене у здравственим установама, укључујући и специјалистичке послове радних места у ... заштити.

Имајући у виду наведене законске одредбе, начин стицања средстава за рад ... службе у оквиру дома здравља не може бити релевантан као критеријум за уређивање питања начина стицања и расподеле плата запосленима, како су нижестепени судови

правилно закључили, имајући у виду да Закон о платама у државним органима и јавним службама и уредба која је донета на основу тог закона, прописују да запослени у здравственим установама, што укључује и запослене у ... здравственој заштити, за свој рад примају плате а не зараде, па се плата, као накнада за рад запослених не може исплаћивати према процентима остварених резултата рада, већ искључиво у складу са наведеним императивним прописима. Међутим, супротно закључку другостепеног суда, правилно је првостепени суд закључио да поступак који је претходио закључењу анекса уговора о раду није законит, јер понуда за закључење уговора о раду није сачињена у складу са чланом 172. Закона о раду, имајући у виду да у њој нису наведени разлози због којих се врши измена уговора о раду нити је наведено у ком обиму и у погледу којих права и обавеза се врши измена уговора о раду, већ је дата уопштена формулација, позивањем на потребу спровођења одлуке Уставног суда Републике Србије бр. Иуо – 58/2011 од 22.07.2013. године. Због тога је, супротно налажењу другостепеног суда, по оцени Врховног суда, оспорени анекс уговора о раду ништав у целости и противан принудним прописима, како је правилно закључио првостепени суд, те није било места доношењу одлуке којом се утврђује ништавост само једног члана предметног анекса.

Правилна је и одлука о троковима парничног поступка коју је првостепени суд донео правилном применом одредбе члана 153. и 154. Закона о парничном поступку, имајући у виду његов исход.

На основу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Тужиља је успела у поступку по ревизији па јој припада право на накнаду трошкова тог поступка на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав одговора на ревизију од 33.000,00 динара на основу Адвокатске тарифе важеће у време изјављивања ревизије („Службени гласник РС“ бр. 121/2012), па је Врховни суд одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 165. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**